

Souhrnná teritoriální informace Indonésie

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským úřadem ČR v Jakarta (Indonésie) ke dni 22. 5.
2020 6:51

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled (s.2)
2. Zahraniční obchod a investice (s.8)
3. Vztahy země s EU (s.15)
4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR (s.17)
5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu (s.21)
6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu (s.30)
7. Kontakty (s.39)

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled

Podkapitoly:

- 1.1. Oficiální název státu, složení vlády
- 1.2. Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)
- 1.3. Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.
- 1.4. Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let
- 1.5. Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba
- 1.6. Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)
- 1.7. Daňový systém

1.1 Oficiální název státu, složení vlády

Název státu

- Indonéska republika
- Republik Indonesia (indonésky)
- Republic of Indonesia (anglicky)

Složení vlády

(Poznámka: Návazně na dosud finálně nepotvrzené výsledky celonárodních voleb (17.4. 2019) a zformování nového parlamentu bude sestavena nová vláda, kterou podle všeobecného přesvědčení nadále povede prezident Joko "Jokowi" Widodo. Do vzniku nové vlády, který se odhaduje v horizontu měsíce září, bude ve funkci stávající, dosluhující kabinet

- Hlavou státu a výkonné moci je **prezident Joko Widodo**,
- vice-presidentem je **Ma'ruf Amin**
- Koordinující ministr pro politické, právní a bezpečnostní záležitosti **Mahfud MD**
- Koordinující ministr pro ekonomické záležitosti **Airlangga Hartarto** Koordinující ministr pro námořní záležitosti a investice **Luhut Pandjaitan**
- Koordinující ministr pro rozvoj lidských zdrojů a kulturu **Muhadiir Effendy** Ministr obrany **Prabowo Subianto**
- Státní tajemník **Pratikno**
- Ministr vnitra **Tito Karnavian**
- Ministryně zahraničních věcí **Retno LP Marsudi**
- Ministr pro náboženské záležitosti **Fachrul Razi**
- Ministr pro právní a lidskoprávní záležitosti **Yasonna H. Laoly**
- Ministryně financí **Sri Mulyani Indrawati**
- Ministr kultury a školství **Nadiem Makarim**
- Ministr zdravotnictví **Terawan Agus Putranto**
- Ministr sociálních věcí **Juliari Batubara**
- Ministr pro lidské zdroje **Ida Fauziah**
- Ministr průmyslu **Agus Gumiwang Kartasasmita**
- Ministr obchodu **Agus Suparmanto**
- Ministr energetiky a minerálních zdrojů **Arifin Tasrif**
-

Ministr pro veřejné práce a bydlení **Basuki Hadimuljono**

- Ministr dopravy **Budi Karya Sumadi**
- Ministr pro komunikace a informace **Johny G. Plate**
- Ministr zemědělství **Syahrul Yasin Limpo**
- Ministryně životního prostředí a lesnictví **Siti Nurbaya**
- Ministr pro námořní záležitosti a rybolov **Edhy Prabowo**
- Ministr pro záležitosti venkova, znevýhodněných oblastí a transmigrace **Abdul Halim Iskandar**
- Ministr pro zemědělské a územní plánování **Sofyan Djalil**
- Ministr pro plánování národního rozvoje **Suharso Monoarfa**
- Ministr pro administrativní a správní reformu **Tjahjo Kumolo**
- Ministr pro malé a střední podniky **Teten Masduki**
- Ministr pro státní podniky **Erick Tohir**
- Ministr turistiky a kreativní ekonomiky **Wishnutama Kusubandio**
- Ministryně pro rovnoprávnost žen a ochranu dětí **I Gusti Ayu Bintang Darmawati**
- Ministr pro výzkum, technologie a vyšší vzdělávání **Bambang Brodjonegoro**
- Ministr mládeže a sportu **Zainudin Amali**
- Šéf prezidentské kanceláře **Moeldoko**
- Vládní tajemník **Pramono Anung**
- Šéf Výboru pro koordinaci investic (BKPM) **Bahlil Lahadalia**
- Nejvyšší státní zástupce **ST Burhanuddin**

1.2 Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)

Demografické ukazatele:

- Počet obyvatel: 260 mil. (2018), čtvrtý nejlidnatější stát světa
- Hustota zalidnění: 124 obyv./km² (ostrov Jáva 1000 obyv./km²)
- Podíl ekonomicky činného obyvatelstva 67 %
- Míra populačního růstu: 1,3 % (2017)

Etnika:

- Javánci 41,71 %
- Sundánci 15,41 %
- Malajci 3,45 %
- Madurijci 3,37 %
- Batakové 3,02 %
- Minankabauové 2,72 %
- Betawijci 2,51 %
- Bantenové 2,05 %
- Banjaresové 1,74 %
- Balijsi 1,51 %
- Makassarové 0,99 %
- Krebonedové: 0,94 %

Nejpočetnější přistěhovalecká etnika:

- Číňané (5 mil.)
- Arabové
- Indové

Náboženské složení:

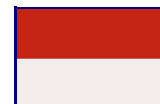
- muslimové (86,1 %)
- protestanti (5,7 %)
- katolíci (3 %)
- hinduisté (1,8 %)
- buddhisté (1 %)

Úředním jazykem je **indonéština** (Bahasa Indonesia), jejíž základ tvoří malajština doplněná a upravená místními jazyky a dialekty. Vedle ní jsou používány místní jazyky (jávština, sundánština, atd.). Jazykem zahraničního obchodu je angličtina.

1.3 Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.

Základní makroekonomické ukazatele

	2015	2016	2017	2018	2019
HDP (v běžných cenách, USD mld.)	853,4	862,7	906,7	953,7	1000,8
Přírůstek HDP (%)	4,8	5,1	5,1	5,18	5,02
Nezaměstnanost (%)	6,2	5,8	5,5	5,2	6,3
Roční inflace (% průměr, ve spotř. cenách)	3,4	3,0	3,41	3,13	2,72
Směnný kurs (IDR/USD, průměr)	13 392	13 473	13 764	14 400	13 956
Úroková sazba Bank of Indonesia (v %)	7,50	6,50	4,25	6,00	6,00
Veřejný dluh (% HDP)	27,0	27,8	28,4	30,0	30,2
Saldo běžného	-2,1	-1,8	-2,92	-2,98	-2,8

účtu (% HDP)					
Chudoba (% pop)	11,1	10,9	10,5	9,8	9,22
Devizové rezervy (v mld. USD)	105,9	116,4	126,5	120,7	129,2

Zdroje: Bank Indonesia, World Bank, Badan Pusat Statistik, International Monetary Fund (IMF)

1.4 Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

Státní rozpočet (mld. IDR)

	2015	2016	2017	2018	2019
Příjmy	1 555 100	1 774 105	1 744 623	1 942 300	2 460 000
Výdaje	1 860 300	1 958 721	1 985 778	2 202 200	2 164 000
Saldo	-305 200	-184 616	-241 156	- 259 900	-296

Zdroj: Badan Pusat Statistik - Statistics Indonesia

1.5 Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba

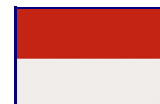
	2015	2016	2017	2018	2019
Běžný účet (v mil. USD)	-4 500	-6 043	-5 542	- 9 100	8 100
Kapitálový účet (v mil. USD)	17	22	28,7	25,2	36,3
Finanční účet (v mil. USD)	16 843	6 800	1 814	1 570	2 320

Zdroj: Centrální banka Indonésie

1.6 Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Struktura bankovního sektoru

Státní banky	4
Regionální rozvojové banky	26

Soukromé indonéské banky (forex)	34
Soukromé indonéské banky (non-forex)	32
Banky se zahraniční účastí(joint-ventures)	16
Zahraniční banky	10
Celkem	122

Zdroj: Bank of Indonesia

Hlavní indonéské a zahraniční banky v zemi

Indonéské banky	Zahraniční banky
1. Bank Central Asia Tbk	1. Bank of Tokyo-Mitsubishi
2. Bank Mandiri	2. Citibank NA
3. Bank Danamon Indonesia Tbk	3. Deutsche Bank
4. Bank Panin Tbk	4. ABN AMRO Bank
5. Bank Lippo Tbk	5. Bank Societe Generale Indonesia
6. Bank Negara Indonesia Tbk	6. HSBC
7. Bank Niagara Tbk	7. JP Morgan Chase Bank
8. Bank Rakyat Indonesia	8. Standard Chartered Bank

1.7 Daňový systém

Na jedné straně je indonéský rozpočet pod neustálým tlakem a zvyšování daní je pro vládu nezbytné z důvodu zajištění příjmů potřebných pro výstavbu infrastruktury a zvýšení ekonomické dynamiky. Na straně druhé je skutečnost, že místní voliči jsou velmi senzitivní na růst cen základních komodit, na kterých se zvýšení daní nutně projevuje. Další hlavní problém spočívá v nedostatečném zajištění výběru daní.

Daň z přidané hodnoty (VAT) je 10 %. Některého druhu zboží se týká tzv. daň z luxusního zboží, jejíž sazba je 10–75 %. Spotřební daň je v rozmezí 4–70 %, přičemž na horní hranici je alkohol.

Přestože příjmy ze zdanění příjmů fyzických osob meziročně rostou, Ministerstvo financí odhaduje, že zhruba polovina

Indonésanů v plné míře řádně neplní svoji daňovou povinnost. V roce 2016 vyhlásila vláda opakovanou daňovou amnestií, mající motivovat plátce k registraci k daňové povinnosti výměnou za promlčení neplnění daňové povinnosti v předchozích letech. Jiné údaje udávají, že až 65–70 % indonéské pracovní síly je zaměstnáno mimo oficiální ekonomický sektor (v r. 1996 před krizí to bylo 55 %). Jedná se většinou o málo placená pracovní místa orientovaná na služby, kde pracovníci neplatí žádné daně.

Daň z příjmu

- 25 % na veškeré příjmy (běžná sazba)
- 5 % nižší, než běžná sazba se vztahuje na společnosti s ručením omezeným, které mají alespoň 40 % svých akcií k obchodování na burze cenných papírů,
- 50 % odečtení z běžné sazby se vztahuje na společnosti s hrubým obrátem do 50 mld. IDR

DPH (daň z přidané hodnoty)

- Současná sazba je 10 %.

Srážková daň (pro platby rezidentů)

- 15 % na úroky, dividendy a licenční poplatky
- 2 % na služby
- Srážkové daně se považují za zálohy na daň z příjmu právnických osob.
- 10 % na územní a stavební pronájmy (konečné zdanění)

Srážková daň (pro platby nerezidentů)

- 20 % v souladu s vnitrostátním právem, ale tato daň může být snížena použitím ustanovením daňové smlouvy nebo osvobozením od daně za služby, které vykazují zisk

Individuální daň

- následující progresivní sazby jsou účtovány do zdanitelného příjmu za rok
- Do 50 mil. IDR, daňová sazba je 5 %
- Od 50 mil. IDR do 250 mil. IDR, daňová sazba je 15 %
- Od 250 mil. IDR do 500 mil. IDR, daňová sazba je 25 %
- Více než 500 mil. IDR, daňová sazba je 30 %

Daňová ztráta

- Může být uplatněna po dobu 5 let

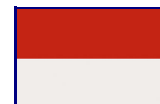
2. Zahraniční obchod a investice

Podkapitoly:

- 2.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo
- 2.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU
- 2.3. Komoditní struktura
- 2.4. Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)
- 2.5. Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)
- 2.6. Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

2.1 Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo

Popis	2015	2016	2017	2018	2019
Vývoz (mil. USD)	150 282,3	144 433,5	168 810,7	180 215,0	167,497.0
Ropa a zemní plyn	18 552,0	13 087,0	15 732,3	17 404,8	12,504.7
Neropné produkty	131 730,3	131 346,5	153 072,4	162 810,2	154,992.2
Dovoz (mil. USD)	142 694,8	135 650,7	156 925,2	188 711,2	170,727.4
Ropa a zemní plyn	24 613,2	18 724,8	24 316	29 868,4	21,884.4
Neropné produkty	118 081,6	116 925,9	132 609,2	158 842,8	148,843.0
Celkem zahraniční obchod	292 977,1	280 084,2	325 735,9	368 926,3	338,224.4
Ropa a zemní plyn	43 165,2	31 811,8	40 054,3	47 273,2	34,389.2
Neropné produkty	249 811,9	248 272,4	285 681,6	321 653,0	303,835.2
Saldo	7 587,5	8 782,8	11 855,5	- 8 496,2	-3,230.4
Ropa a zemní	-6 061,2	-5 637,8	- 8 577,7	- 12 463,6	-9,379.7

plyn					
Neropné produkty	13 648,7	14 420,6	20 463,2	3 967,4	6,149.3

Zdroj: BPS, [Ministerstvo obchodu Indonésie](#)

2.2 Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

V roce 2019 dosáhl export zboží do Indonésie ze zemí EU 9,4 mld. Euro, což je již třetím rokem pokles, nicméně mírný (0,3 mld. EUR) oproti loňským meziročním 4 %. Indonésie vyvezla do EU zboží v hodnotě 14,4 mld. Euro, což znamená pokles oproti 16,6 mld. Euro v minulém roce.

Posílení obchodní výměny by mělo přinést komplexní dohoda CEPA (Comprehensive Economic Partnership Agreement), o níž proběhla v roce 2019 dvě kola jednání. Z ČS EU jsou nejdůležitějšími obchodními partnery Indonésie tradičně Velká Británie a Nizozemsko.

Významným exportním artiklem Indonésie je palmový olej a země pokrývá 54 % dovozu palmového oleje do EU. Indonésie proto velmi senzitivně reaguje na diskuzi uvnitř EU o omezení subvencí pro využívání palmového oleje v sektoru biopaliv.

Největšími obchodními partnery z pohledu indonéského exportu jsou tradičně Japonsko, USA, Čína, Singapur. Většina nerostných surovin (uhlí, přírodní kaučuk a měděná ruda) směřuje do největších ekonomik, tedy USA, Japonska a Číny.

2.3 Komoditní struktura

Z komoditního pohledu má nejvyšší podíl na indonéském exportu ropa a zemní plyn, následují uhlí a palmový olej. Důležitá je skutečnost, že i když tradiční exportní komodity jako ropa, zemní plyn, uhlí a palmový olej mají nadále významný podíl na celkovém objemu, postupně roste podíl sofistikovanějšího průmyslového a spotřebního zboží a výrobků z kaučuku. Indonéské statistiky ovšem zařazují do kategorie průmyslového zboží i ocel, surové železo a polosurové výrobky z barevných kovů, které mají jen velmi malou přidanou hodnotu. Podstatný podíl na exportu průmyslového zboží mají rovněž i „tradiční asijské komodity“: výrobky textilního a oděvního průmyslu, obuv, dřevěné výrobky a papír. Indonéským devizovým příjmem nejvíce přispívá vývoz elektroniky, který představuje zhruba pětinu zpracovatelského vývozu. EU představuje největší exportní trh pro indonéské elektronické výrobky. Import je primárně tažen dovozem meziproductů a polotovárů, dovozem kapitálového zboží a spotřebou privátního sektoru.

Vývoz neropných produktů (v mil. USD)

	HS	Komodita	2015	2016	2017	2018	2019	Podíl (%) 2019/18
1.	15	Tuky, oleje, vosky	18 648,0	18 231,0	22 956,6	20 346,2	17,613.5	-13.44
2.	27	Minerální	15 946,0	14 769,0	21 128,5	24 606,9	22,223.2	-9.70

		paliva a oleje						
3.	85	Elektrická zařízení	8 562,0	8 148,0	8 466,7	8 854,0	8,540.5	-3.55
4.	40	Guma a gumové vý	5 902,0	5 663,0	7 743,1	6 381,3	6,022.8	-5.60
5.	87	Dopravní prostředky vyjma vlaků	5 418,0	5 867,0	6 835,4	7 552,0	8,160.5	8.06
6.	71	Perly, drahé kameny a kovy, šperky	5 463,0	6 368,0	5 608	5 865,9	6,619.8	18.14
7.	84	Stroje	5 215,0	5 890,	5 873,4	5 604,7	5,431.9	-7,41
8.	64	Obuv	4 507,0	4 639,0	4 911,8	5 113,3	4,409.8	-13.70
9.	44	Dřevo	4 000,0	3 864,0	4 004,3	4 494,9	3,838.2	-13.44
10.	38	Různé chemické p	2 572,0	3 272,0	3 894,8	4 4351	4,063.9	-17.48

Zdroj: Badan Pusat Statistik, Ministerstvo obchodu Indonésie

Dovozy neropných produktů (v mil. USD)

	HS	Komodita	2015	2016	2017	2018	2019	Podíl (%) 2019/18
1.	84	Stroje	22 376,0	21 070,0	21 725,2	27 197,4	26,786.7	-1.51
2.	85	Elektrická zařízení	15 518,0	15 430,0	17 121,0	21 447,6	19,767.5	-7.83
3.	39	Plasty a plastové výrobky	6 920,0	7 045,0	7 025,0	9 210,6	8,734.5	-5.17
4.	72	Železo a	6 316,0	6 180,0	7 021,0	10 246,7	10,392.0	1.42

		ocel						
5.	29	Organické chemikálie	5 727,0	4 808,0	5 021,1	6 925,8	5,818.0	-16.00
6.	87	Dopravní prostředky mimo vlaků	5 343,0	5 298,0	6 012,3	8 068,7	7,161.2	-11.25
7.	73	Výrobky z oceli a železa	3 716,0	2 931,0	2 321,0	3 887,6	3,601.7	-7.35
8.	10	Obilniny	3 156,0	3 191,0	2 656,0	3 795,0	3,237.3	-14.70
9.	23	Potravinářský odpad a krmiva	2 734,0	2 479,0	2 954,0	3 057,4	2,649.4	-13.34
10.	52	Bavlna	2 011,0	2 096,0	2 435,0	2 396,8	1,974.6	-17.61

Zdroj: *Badan Pusat Statistik, Ministerstvo obchodu Indonésie*

2.4 Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)

Indonésie má 7 bezcelních zón a 40 průmyslových zón. Nejznámější bezcelní zónou je *Batam Industrial Development Authority*, která se nachází v těsné blízkosti Singapuru a zahrnuje ostrovy Batam, Rempang a Galam. Další významnou bezcelní zónou je komplex jakartského přístavu *Jakarta Tanjung Priok*. Firmy z bezcelních zón musí exportovat minimálně 2/3 své produkce. V posledním období se objevují plány na otevření dalších obdobných zón v rámci jednotlivých provincií a v gesci místní správy, např. provincie Aceh na severu Sumatry, která může nabídnout výhodnou pozici vůči námořním trasám a sousedním kontinentálním zemím JV Asie.

Kromě bezcelních zón, které mají standardní zvýhodnění typu bezcelní dovoz strojového parku, materiálu a náhradních dílů, daňové prázdny apod., mohou exportně orientované firmy požádat o zařazení do kategorie *EPTE* (exportně orientovaná výrobní firma). EPTE se mohou nacházet i v průmyslových zónách. Největší koncentrace průmyslových zón je na ostrově Jáva. Stejně jako firmy umístěné v bezcelních zónách tak firmy typu EPTE mohou umísťovat maximálně 25 % své produkce v Indonésii.

2.5 Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

Investice	2015	2016	2017	2018	2019
Domácí - DDI	14,4	17,35	21,04	32,8	25,76

Zahraniční - FDI	29,3	29,0	32,34	29,3	28,2
Celkem	43,7	46,35	53,38	62,1	53,59

Údaje v mld. UDS Zdroj: BKPM Indonésie

Objem přímých zahraničních investic v roce 2017 v meziročním srovnání vzrostl o 8,5% tedy méně než by predikovaly ambiciózní odhady. U největších z deseti největších (zemí původu) investorů z celkových 140 států, které eviduje indonéská strana, přitom došlo spíše k poklesu. Naopak nad očekávání vzrostly o 21,3% investice domácí.

FDI (USD mil.) – 5 nejdůležitějších investorů

	2016	2017	2018	2019
Singapur	9 178,7	8 441,6	9 200	6 510
Japonsko	5 400,9	4 996,2	4 900	4 311
Čína	2 665,3	3 361,2	2 400	4 745
Hong Kong	2 248,3	2 116,5	2 000	2 891
Malajsie	1 115,6	1 213,6	1 800	1 358

Zdroj: [BKPM](#)

Z teritoriálního pohledu je Singapur tradičně největším zahraničním investorem v Indonésii. Evropská unie v souhrnu investic ze členských států figuruje na pomyslné třetí příčce s hodnotou 3 167,3 mil. USD. Z jednotlivých členských států EU jsou největšími investory Nizozemsko a Velká Británie.

Oborová struktura přímých zahraničních investic - největší investice jdou tradičně do těžebního průmyslu, následuje doprava, skladování a telekomunikace, strojírenský a elektronický průmysl, chemický a farmaceutický průmysl, potravinářství, dopravní prostředky, elektřina, plyn a dodávky vody, zemědělské plodiny a rostlinná výroba, obchod a opravy, reality a průmyslové komplexy.

2.6 Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Indonéskou ekonomiku je nutno nadále vnímat jako poměrně uzavřenou a to přes úsilí vlády v posledních letech tento tuto situaci změnit. V posledním období vláda přijala 16. reformních balíčků, které liberalizují tržní prostředí a otevírají přístup zahraničnímu kapitálu. Došlo k opakovanému zúžení tzv. negativního investičního seznamu, byly provedeny kroky urychlující vstupní procesy zahraničních firem a přijaty určité formy investičních pobídek. Přes zjevný posun země v rámci indexu EODB (Ease of Doing Business) reflektující formální legislativně-administrativní změny, přetrvává řada faktických překážek z nichž řada souvisí s místní i a realitou.

Negativní investiční seznam – je výčtem jednotlivých oborů s uvedením poměru domácího a zahraničního kapitálu. [Detailní přehled](#). Z pohledu českých investorů se jedná zejména o omezení vlastnického podílu např. ve firmách aktivních v oblasti energetiky, v distribučních firmách, v cestovním ruchu, a v celé řadě dalších odvětví.

Podle hodnocení WTO je Indonésie země se středně vysokými celními sazbami. Běžná celní sazba je 5–30 %. Vyšším clem jsou zatíženy pouze některé výrobky jako motorová vozidla (25–80 %) nebo

alkohol. Další snižování celních sazeb souvisí s Preferenčním celním režimem členských zemí AFTA, na základě kterého členské země včetně Indonésie snižují cla od r. 2003 až na maximální úroveň 5 %.

Běžnými dovozními dokumenty jsou: pro-forma faktura, doklad o původu zboží, doklad o pojištění, faktura, nákladní list, zvláštní certifikáty (např. *Halal*) a celní deklarace.

Podle hodnocení WTO je Indonésie třetím nejvíce protekcionistickým trhem na světě po Argentině a Rusku. Pro potenciální české exportéry mezi nejzásadnější obchodně-ekonomické překážky patří následující:

Restrikce v dovozu alkoholických nápojů – Indonésie uplatňuje na dovozy alkoholických nápojů relativně vysoké clo, jehož výše závisí na obsahu alkoholu v jednotlivých nápojích. Po připočtení dalších daní představuje **celkové zatížení alkoholických nápojů až 230 %**. Počet subjektů disponujících dovozní licencí na alkoholické nápoje, je velmi omezený. Proces dovozu alkoholických nápojů je netransparentní a v přímém rozporu s pravidly WTO – konkrétně s *Články II a VIII GATT*.

Restrikce dovozu mléčných výrobků – kromě v Indonésii tradičních Halal certifikací a požadavku na ostatní dovozní povolení platná i pro jiné druhy zboží, je při dovozu mléka a mléčných výrobků požadována rovněž certifikace země původu a příslušného výrobního podniku. Získání těchto certifikací je jak časově, tak finančně náročné, protože krom jiného vyžaduje návštěvu indonéského expertního

týmu v jednotlivých zemích a podnicích. Kromě poplatků za certifikaci jsou potencionální exportéři rovněž nuceni uhradit náklady na cestu a pobyt indonéských expertních týmů.

Restrikce dovozu textilu – Indonésie uplatňuje specifický režim pro dovozy výrobků textilního a oděvního průmyslu, kdy dovoz mohou realizovat pouze výrobci disponující patřičnou licencí, tzv.

„*Producer – Importers*“. Dovozní opatření se týkají 89 výrobků. Indonésie se zavázala bariéru dále jednostranně redukovat a požádala EK o identifikaci prioritních výrobků. EU požaduje vynětí následujících položek HS: 5408, 5512, 5602, 5903, 5911, 6005, 6006, 6203, 6204, 6306 a 6307.

Pneumatiky – mandatorní standardy a certifikace – Indonésie do dnešního dne nepřijala standardizační dohodu *UN-ECE 1958*. Dovožům pneumatik z EU brání místní standardy a certifikace, které jsou v rozporu s mezinárodně platnými

standardy *UN-ECE WP29*.

Omezení dovozu cukru – Indonésie byla ještě před několika lety největším producentem cukru na světě, ovšem dnes se řadí k největším světovým dovozcům. Momentální domácí roční produkce cukru je cca 2 mil. tun a roční dovoz cca 1 mil. tun. Tímto opatřením vláda zavádí státní monopol na dovoz cukru do země. Dovozy můžou realizovat pouze státní podniky zahraničního obchodu.

Registrace potravin, kosmetiky a léčiv určených k prodeji na místním trhu – lhůty pro obdržení registrace od národního úřadu (BPOM) jsou neúměrně dlouhé. Opatření lze jednoznačně označit jako ochranu místního trhu před „nežádoucími“ dovozy ze zahraničí.

Požadavek na použití speciálních forem balení při přepravě zboží – Indonésie zatím neuznala nejnovější celosvětovou normu pro použití palet IPPC (ISPM 15). Důvod je na indonéské straně velice prozaický – výrazné použití lidské síly při nakládce a vykládce.

Přijetí zákona o garanci HALAL produktů - zákon platný od 25. 10. 2014 stanovuje, že do roku 2019 musí být všechny produkty, s nimiž se bude v Indonésii obchodovat, označeny jako halal, jinak musí být procleny a označeny jako non-halal výrobky.

Značení potravin - Etiketa (štítek) na potravině má za cíl poskytnout spotřebiteli jasné a pravdivé informace o každém baleném výrobku. Obsahuje: zemi původu, bezpečnost potravin, kvalitu, nutriční hodnotu a jiné důležité informace. Pro dovozce potravin, je nutné přiložit štítek k potravinám během vstupu na území Indonéské republiky. Štítky musí být napsány v indonéském jazyce a musí obsahovat:

- Název produktu
- Seznam použitých přísad a ingrediencí
- Obsah či váhu
- Jméno, název a adresu výrobce a dovozce
- Označení, že se jedná o halal výrobek (pokud je to výrobek tohoto typu)
- Datum a výrobní kód
- Datum, měsíc a rok expirace
- Distribuční licenční číslo dané potravin
- Původ potravin

3. Vztahy země s EU

Vztahy Indonésie a EU nejnověji upravuje vzájemná Dohoda o partnerství a spolupráci, která se dotýká řady oblastí včetně obchodu, životního prostředí, energetiky, vzdělání, vědy a techniky, migrace a boje proti terorismu. Podepsána byla v listopadu 2009 a v platnost vstoupila 1. 5. 2014.

V letech 2010–2011 dospěla tzv. *Vision Group EU – Indonesia* k dopodručení dojednat *Comprehensive Economic Partnership Agreement (CEPA)*, a v roce 2014 byla jednání o CEPA aktivně zahájena. V roce 2018 se uskutečnila další kola expertních jednání o CEPA. Tato smlouva se do budoucna stane právním rámcem pro obchodní vztahy podnikatelů z EU a jejich členských států s Indonésií a bude komplexně pokrývat zejména oblasti jako cla a tarify, ochranu investic a další.

V květnu 2011 byla podepsána dobrovolná dohoda mezi EU a Indonésií o kontrole kácení a následném prodeji dřeva z tropických pralesů: *FLEGT (Forest Law Enforcement, Governance and Trade) Voluntary Partnership Agreement*. Indonésie se stala první zemí v Asii, která podobnou dohodu s EU podepsala. Dohoda vstoupila v platnost v roce 2013, společně se začátkem platnosti legislativy FLEGT. Součástí dohody je balík finančních prostředků ve výši 30 mil. EUR v rámci rozvojové pomoci EU.

V současné době se jako v určitém směru iritant mezi EU a Indonésií zakotvilo téma dovozu palmového oleje. Indonésie je největším světovým producentem této komodity a EU je druhým největším trhem. Současná interní jednání v rámci EU týkající se výhledového zrušení dotací na využití palmového oleje v oblasti biopaliv cítí Indonésie jako potenciálně ohrožující její zájmy a reaguje někdy až poměrně emotivním a vyhroceným lobbyingem.

Podkapitoly:

- 3.1. [Zastoupení EU v zemi](#)
- 3.2. [Obchodní vztahy země s EU](#)
- 3.3. [Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU](#)

3.1 Zastoupení EU v zemi

Delegation of the European Union to Indonesia, Brunei Darussalam and ASEAN

Menara Astra, 38th floor

Menara Atra. 38 th floor Jl Jend Sudirman 5-6, Jakarta 10220 Indonesia

Tel: + 62 21 2554 6200

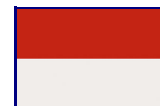
Fax: + 62 21 2554 6201

E- mail: delegation-indonesia@eeas.europa.eu

Úřední hodiny: Po–čt, 08:00–16:30 v pá 08:00–15:00

Tel. čísla oddělení:

- Sekretariát vedoucího Delegace +62 21 2554 6202
- Sekretariát zástupce vedoucího +62 21 2554 6203
- Kancelář zmocněnce pro ASEAN +62 21 2554 6216

- Politická sekce +62 21 2554 6213
- Tiskový a informační odbor +62 21 2554 6216
- Obchodní sekce +62 21 2554 6218
- Sekce rozvojové spolupráce +62 21 2554 6241/ 48/ 67
- Finance & smlouvy +62 21 2554 6241/ 48/ 67
- Administrativní sekce +62 21 2554 6222 GMT: +7

3.2 Obchodní vztahy země s EU

Vzájemná obchodní výměna mezi EU a Indonésií dosáhla v roce 2019 objemu 23,8 mld. eur., což je pokles oproti loňskému výsledku 26,3 mld. eur. V roce 2019 dosáhl export zboží do Indonésie ze zemí EU 9,4 mld. Euro, což je již třetím rokem pokles, nicméně mírný (0,3 mld. EUR) oproti loňským meziročním 4 %. Indonésie vyvezla do EU zboží v hodnotě 14,4 mld. Euro, což znamená pokles oproti 16,6 mld. Euro v minulém roce.

V roce 2018 tak EU představovala čtvrtého nejvýznamnějšího obchodního partnera Indonésie, zatímco Indonésie se z pohledu EU zařadila na 30. místo.

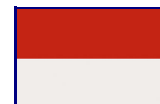
V posledních dvou letech intenzivně probíhají expertní kola jednání dohody CEPA (Comprehensive Economic Partnership Agreement) mezi EU a Indonésií, která poskytne nový rámec obchodní interakce. Odhaduje se, že uzavření CEPA by umožnilo navýšení indonéských vývozu do EU až o 1.1 mld. USD a rovněž umožnilo větší příliv evropských investic do Indonésie. Naopak neuzavření dohody může vést i ke ztrátě již existujících preferenčních výhod a znamenat až 20% propad ve vzájemné obchodní výměně a přinést Indonésii ztrátu ve výši 4 mld. USD kvůli kompetitivním znevýhodnění Indonésie v důsledku skutečnosti, že sousední země regionu obdobnou dohodu již s EU uzavřely anebo o ní jednájí.

3.3 Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

Za poslední dekádu získala Indonésie celkem zhruba 500 mil. euro z bilaterální rozvojové pomoci EU, které byly distribuovány v rámci programového cyklu na roky 2007-2013. S ohledem na dosažený rozvoj již země nebyla zařazena do programového cyklu na další období.

Země nadále využívá prostředky z tematických a regionálních programů spolupráce ve formátu EU-ASEAN.

Přehled o rozvojové spolupráci EU-Indonésie sumarizující aktivity EU a členských států podává každoročně publikovaná Modrá kniha ([Blue Book](#)).

4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

Podkapitoly:

- 4.1. [Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let](#)
- 4.2. [10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu](#)
- 4.3. [Vzájemná výměna v oblasti služeb](#)
- 4.4. [České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce](#)
- 4.5. [Smluvní základna mezi oběma státy](#)
- 4.6. [Zahraniční rozvojová spolupráce](#)

4.1 Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let

Vzájemná obchodní bilance posledních let osciluje kolem půl miliardy USD. Český vývoz do Indonésie se v posledních letech vyvíjel relativně velmi dobře a v r. 2019 dosáhl zatím nejvyššího objemu 206,5 mil. USD a (částečně i díky slabším dvěma předchozím rokům) pak i pěkného meziročního růstu o více než 50%. Přestože je Indonésie největší zemí regionu, v objemu obchodu s pohledu ČR je ze zemí ASEAN až na 5. místě. To ovšem souvisí také se skutečností, že v řadě případů je původem české zboží do Indonésie reexportováno a v bilaterálních statistikách se tak neobjeví. Typicky zboží do země vstupuje přes Singapur, který je z pohledu země obchodním a finančním hubem. V kontextu akvizicí v českém prostředí bylo v předchozích letech také několik velkých exportů realizováno přes Koreu.

Trvalým jevem vzájemné obchodní výměny je záporné saldo. S touto skutečností se však potýká většina členských zemí EU.

	Vývoz	Dovoz	Obrat	Saldo
	tis. USD	tis. USD	tis. USD	tis. USD
2013	152 904	269 480	422 384	-116 576
2014	173 227	280 287	453 514	-107 060
2015	131 914	268 977	400 891	-137 063
2016	153 149	319 443	472 592	-166 294
2017	112 574	397 112	509 686	-284 538
2018	135 117	342 959	478 076	-207 842

2019	206 502	359 578	566 080	-153 076
------	---------	---------	---------	----------

Zdroj: MPO ČR

4.2 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu

Významný podíl českého exportu v roce 2019 tvořily dodávky techniky a vozového parku pro indonéské bezpečnostní složky. S potenciálním sektorem obaranného průmyslu pracuje česká exportní strategie i do dalších let.

Za posledních 10 let se komoditní struktura českého vývozu do Indonésie se výrazně změnila ve prospěch organických chemikálií (zejména aminosloučenin), telekomunikačních zařízení a průmyslových armatur, které nahradily tradiční zařízení pro energetiku, sklo a textilní stroje. Tyto změny souvisí se skutečností, že náš export do tohoto teritoria je v nových podmínkách postaven na obchodní realizaci menších a středních firem, přičemž se ukazuje, že tyto firmy jsou schopné proniknout na náročný indonéský trh a dlouhodobě na tomto trhu obstát. V mnoha případech jsou při svých obchodních aktivitách flexibilnější než dříve zavedení velcí výrobci a dodavatelé.

V českém exportu momentálně chybí vývoz zboží investičního charakteru, jehož realizace by významněji přispěla ke snížení záporného salda vzájemné obchodní bilance. *Konkurenceschopnost velkých českých vývozců na indonéském trhu je výzvou do budoucna.*

Ještě více je patrná dlouhodobá komoditní změna u českého dovozu, kdy celkem tři z pěti hlavních položek dovozu jsou buď z oblasti zařízení pro počítače, nebo z oblasti elektronických výrobků.

Zbývajících hlavními dovozními položkami jsou kaučuk, obuv, oděvy a dřevo.

4.3 Vzájemná výměna v oblasti služeb

Výměna v oblasti služeb je dosud relativně nízká. Na rozdíl od některých sousedních zemí se Indonésie příliš neprofiluje ani v outsourcingu, a to i k relativně nízké rozšířenosti angličtiny. Z české strany lze ve faktické rovině jako poskytovatele služeb v oblasti financí vnímat působení indonéské pobočky HomeCredit, která je bez pochyb největší investicí spojenou s českým kapitálem. Do budoucna se jako perspektivní pro uplatnění českých firem v Indonésii jeví oblast fintech a e-commerce.

4.4 České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

Podle údajů indonéské strany [BKPM](#) se ČR v roce 2019 zařadila na 64. místo z 97 zemí původu investorů. Podle této evidence bylo z ČR investováno 0,01 mil. USD v rámci 8 projektů. Pro srovnání v roce 2018 byla ČR na 57. místě s investicemi v hornotě 1,6 mil. USD v rámci 8 projektů. Největší objem v rámci sledovaných oborů zaznamenaly „hotely a restaurace“. BKPM přitom eviduje pouze registrované investory a vychází z jimi doložených reportů.

Prvním společným česko-indonéským joint-venture je firma *PT. Indonesian Water Equipment Technology (PT. IWET)*, založená českými firmami IWET Brno, GEOTest Brno a SIGMA Group Lutín a indonéskou firmou PT. Lufapak Indonesia. Firma funguje od r. 2008 a zabývá se výstavbou čističek odpadních vod a dodávkami dalších environmentálních

technologíí. Řada dalších českých firem má v Indonésii místního zástupce (např. ČKD Blansko, TATRA, TESLA Holding, ELDIS Pardubice, Preciosa, atd.).

Dalším česko-indonéským joint-venture je [PT Home Credit Indonesia](#) společný podnik Home Credit Indonesia BV (součást skupiny PPF) a místního partnera, přičemž toto spojení je pochopitelně založeno i ze zákona mandatorní účasti místního partnera v případě podnikání v relevantním odvětví. Společnost poskytuje finanční služby v některých indonéských městech od počátku roku 2013.

V Indonésii již několik let působí česko indonéská poradenská a zprostředkovatelská společnost [Cekindo](#), dříve Czech-ina, která se specializuje na průzkumy trhu, registraci firem, vyhledávání místních partnerů a další poradenské a servisní služby. V neposlední řadě v místě vytvořila společné zastoupení se společností Del a. s. specializovanou na automatizaci a robotizaci výrobních procesů.

Úspěšnou česko indonéskou firmou je společnost Chateau Backyard specializovaná na výrobu stylového dřevěného nábytku s vysokým podílem manuální práce. Registrováno je rovněž několik firem v oblasti cestovního ruchu jako PT. Gili Property Management, PT. Sulawesi Eco Resorts, PT. Mansora, Yuskitama Lestari, Kronen Dewata, Anugrah Lestari Mandiri. V oblasti vzdělání působí PT. Ecom Technology Indonesia a v oblasti poradensví PT. Romaka Bali. V Indonésii rovněž sídlí regionální zástupce společnosti Hydropol specializované na budování hydroenergetických staveb.

4.5 Smluvní základna mezi oběma státy

Hospodářská spolupráce mezi ČR a Indonésií je smluvně zakotvena ve třech základních dokumentech:

- Dohoda o zamezení dvojímu zdanění z roku 1994, v platnosti od 26. 1. 1996.
- Dohoda o podpoře a ochraně investic z roku 1991, v platnosti od 21. 6. 1999.
- Dohoda o hospodářské spolupráci z roku 2007, v platnosti od 6. 6. 2008.

Platné smlouvy v dalších oblastech

- Dohoda mezi vládou Československé republiky a vládou Indonéské republiky o vědeckotechnické spolupráci, Jakarta, 31. 5. 1958
- Dohoda o spolupráci ve vědě, školství a kultuře mezi Československou republikou a Indonéskou republikou, Jakarta, 31. 5. 1958
- Smlouva o přátelství a spolupráci mezi Československou socialistickou republikou a Indonéskou republikou, Praha, 29. 5. 1961
- Dohoda mezi Československou socialistickou republikou a Indonéskou republikou o platebních závazcích Indonésie a Protokol, Praha, 22. 9. 1967
- Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Indonéské republiky o konsolidaci indonéských závazků z dluhů, Praha, 3. 6. 1971
- Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Indonéské republiky o změně přílohy k Dohodě mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Indonéské republiky o letecké dopravě, sjednaná výměnou nót, Jakarta, 18. 1. 1986
- Smlouva mezi vládou České republiky a vládou Indonéské republiky o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a Protokol, Jakarta, 4. 10. 1994
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Indonéské republiky o sukcesi do dvoustranných smluv sjednaná výměnou nót, Jakarta, 28. 4. 1995
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Indonéské republiky o podpoře a ochraně investic, Praha, 17. 9. 1998
- Dohoda o hospodářské spolupráci mezi vládou České republiky a vládou Indonéské republiky, Jakarta, 12. 11. 2007
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Indonéské republiky o spolupráci v oblasti obrany, Jakarta, 21. 11.

2006

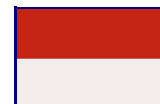
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Indonéské republiky o letecké dopravě, Jakarta , 20. 2. 2017

4.6 Zahraniční rozvojová spolupráce

Navazně na ničivé pohromy v roce 2018 na Lomboku a ba Sulawesi proběhly v roce 2019 projekty s podporou české humanitární pomoci zaměřené na obnovu škol na Lomboku a rozvoje komunitních zdravotnických center na Sulawesi.

Indonésie nepatří mezi prioritní nebo projektové země české rozvojové pomoci, což limituje realizaci aktivit v dané oblasti. V roce 2019 byl v oblasti Severní Sumatry realizován malý lokální projekt rozvojové pomoci zaměřený na podporu farmářů a environmentálně udržitelného přístupu k přírodě a krajině.

Vítanou novinkou je tak spuštění rozvojových B2B projektů České rozvojové agentury v roce 2016, o které je v souvislosti s Indonésií velký zájem. V roce 2019 byly realizovány dva projekty.

5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu

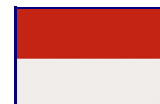
Podkapitoly:

- 5.1. Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty
- 5.2. Kalendář akcí

5.1 Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Systém na výběr elektronického jízdného.

Perspektivní sektory	Konkrétní příležitosti	Zdůvodnění ZÚ
Radiolokátory, zařízení pro letiště	852610 Přístroje radiolokační, radiosondážní (radary)	Stav dopravní infrastruktury a plán urychlení její výstavby, růst letecké dopravy, nízká technická úroveň současného vybavení letišť, dosavadní dobrá zkušenost se zařízeními z ČR. Možnosti přímých dodávek jak konečným zákazníkům, tak prostřednictvím subdodavatelů. V Indonésii je v současné době 600 letišť a přistávacích ploch, z čehož 233 je vlastněno a provozováno státem. Většina funkčních letišť má v současné době přetíženou kapacitu o 200 až 300 %. V nejbližších 8 letech se plánuje výstavba 46 nových letišť, z čehož 24 by mělo být postaveno do roku 2017. Rovněž se počítá s obnovou a navyšováním kapacit několika desítek letišť stávajících. Jen v roce 2013 vynaložil stát na obnovu a výstavbu letišť více než 500 mil. USD. Vzhledem k růstu objemu letecké dopravy, který v posledních letech meziročně činí 6 - 10 %, plánuje vláda další navyšování investic do letištní infrastruktury a bezpečnosti leteckého provozu. Letiště Soekarno Hatta v Jakartě jen v roce 2018 obsloužilo bezmála 100 mil. cestujících a zařadilo se tak mezi 10 největších letišť na světě.
	852799 Rádia ost.	
	880529 Ostatní letecké zařízení	
	880240 Letouny aj letadla, nad 15000kg	
	880230 Letouny aj letadla, 2000-15000kg	
	8802 Letouny, kosmické lodě, vrtulníky	
	901420 Přístroje pro navigaci leteckou, kosmickou	
	85380 Přís .el. signal. ap pro dopr. siln, říční, letiště	
	852990 Části vysílačů, radarů, přístr. rozhl, televiz. ap	
Software pro řízení leteckého provozu		

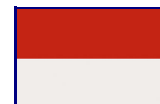
Zdravotnická technika	9402 Nábytek lékařský chirurg ap pro holičství aj.	Demografický vývoj, růst střední třídy, zavedení všeobecného zdravotního pojištění od 1. 1. 2014, růst státních a zejména pak soukromých investic do zdravotnictví. Pouze něco málo přes 30 % nemocnic je vlastněno a spravováno státem. Růst počtu nemocnic a zdravotnických zařízení se ještě zintenzivnil po zavedení všeobecné zdravotní péče. Poměr nemocničních lůžek k počtu obyvatel je hluboko pod průměrem v rozvinutých zemích. 80 % veškerého zdravotnického a laboratorního zařízení používaného v Indonésii pochází z dovozu.
	902214 Přístroje lékařské, chirurgické ap.	
	9401 Sedadla ne lékařská ap i proměnitelná v lůžka	
	9012 Mikroskopy jiné než optické difraktografy	
	9022 Zdravotnická lůžka	
	7017 Sklo pro účely zdravot farmaceut laboratorní	
Technologie na zpracování odpadů	Čističky odpadních vod	Stav odpadového hospodářství, státní politika životního prostředí, vývoj urbanizace, konkurenceschopná nabídka českých firem. Vláda připravuje pobídky pro získávání energie z odpadů. Příprava plánů na přeměnu odpadů v energii zejména ve velkých městských aglomeracích.
	Kompostovací zařízení	
	Bioplynnové stanice	
	Technologie na zpracování odpadů	
	Technologie pro výstavbu a údržbu kanalizací	

Zařízení pro energetiku	8406 Turbiny na páru vodní nebo jinou	<p>Stav energetické infrastruktury, vývoj státní energetické politiky, místo energetiky ve státním programu urychlení ekonomického rozvoje. Současná vláda prezidenta Joka Widoda vyhlásila ambiciózní plán navýšení energetické produkce v letech 2015–2020 o 35 000 MW. 22 % z celkového objemu v zemi vyrobené energie by v roce 2025 mělo pocházet z obnovitelných zdrojů. Nemalý podíl by měly tvořit malé vodní elektrárny (MVE). V případě MVE do 10 MW garantuje stát výhodnou výkupní cenu vyprodukované energie prostřednictvím dlouhodobých smluv. Hlavním zdrojem elektrické energie budou v Indonésii i nadále tepelné elektrárny, protože země disponuje značnými zásobami kvalitního uhlí. Jen v první polovině roku 2015 budou vypsané tendry na výstavbu 10 nových elektráren formou EPC. V zemi jsou rovněž průběžně vypisovány tendry na budování elektráren formou IPP. České firmy mohou najít uplatnění v obou těchto modelech.</p>
	841012 Turbiny, kola vodní, 1000–10 000 kW	
	840013 Turbiny, kola vodní, nad 10000 kW	
	841182 Turbiny plynové ost, nad 5000kW	
	8413 Čerpadla i se zař měřícím zdviže na kapaliny	
	8414 Čerpadla vývěvy vzduchové kompresory ap	
	8503 Části motorů elektr generátorů soustrojí ap	
	8504 Transformátory el měniče statické indukty	
8402 Generátory pro výrobu páry vodní a jiné		

Vojenská technika	852799 Rádia ost.	Plán nákupů pro ozbrojené síly, dosavadní vývoz zařízení české provenience a jeho dobré jméno v místě. Konkurenceschopná nabídka českých výrobců. Průběžné zvyšování výdajů na obranu, které v roce 2014 dosáhly částky 6,6 mld. USD a představovaly 0,8 % HDP. Plán současné vlády navýšit postupně v nadcházejících 5 letech podíl výdajů na obranu na 1,5 % HDP a dosáhnout tak v roce 2019 obranného rozpočtu kolem 20 mld. USD . Vláda si je vědoma zhruba 10leté zaostalosti ve výzbroji indonéské armády v porovnání s nejbližšími sousedy (Malajsie a Singapur) a hodlá tento problém řešit zásadní obnovou a rozšířením armádní výzbroje a výstroje.
	852610 Přístroje radiolokační, radiosondážní(radary)	
	930630 Náboje ostatní, části, součásti	
	880330 Části, součásti ostatní letounů, vrtulníků	
	9303 Zbraně střelné	
	988056 Vata, plst', textilie netkané, lana, provazy apod.	
	8704 Vozidla motorová pro dopravu nákladní	

Silniční a železniční infrastruktura	8603 Vozy motorové železniční aj doprava kolejové	V roce 2018 byl zahájen provoz prvního úseku jakartského metra MRT, a v roce 2019 bude zahájen provoz příměstského nadzemního spojení LRT. Probíhá stavba železniční rychlotrati Jakarta-Bandung a výstavba tzv. trans sumaterského železničního koridoru Jakarta - Surabaya o délce 2168 km. Na programu dne je též plán obnovy železnic a vozového parku státní železniční společnosti Kereta Api. Řešení prakticky krizové situace městské hromadné dopravy je jednou z hlavních priorit současného vedení hlavního města. V nadcházejících 5 letech by měla být v Jakartě dále rozšířena jak trasa metra, tak vnitřní městský okruh nadzemní kolejové dopravy.
	8606 Vagóny nákladní pro žel aj doprava kolejovou	
	8607 Části součásti vozidel žel aj dopravy kolej	
	7302 Materiál pro stavbu tratí železnič tramvaj	
	86 Lokomotivy vozy zařízení dopravní mechanická	
	8605 Vozy osobní zavazadlové pošt aj bez pohonu	
	860719 Nápravy, kola aj části,součásti žel. aj vozidel	
	8608 Materiál kolejový svrškový přístr návěstní ap	
	8702 Vozidla motorová pro dopravu veřejnou osobní	
	8703 Auta os aj vozidla motorová pro přepravu osob	
	8704 Vozidla motorová pro dopravu nákladní	
	85390 Části přístrojů el. signal, bezpečn. pro dopravu	
	7202 Konstrukční materiál pro stavbu tratí železničních a tramvajových	
	8602 Lokomotivy lokotraktory ostatní tendry	
System na výběr elektronického		

	jízdného.	
--	-----------	--

[Aktuální sektorové příležitosti pro Indonésii](#)

Další oborové příležitosti pro všechny země naleznete v [Mapě oborových příležitostí na portálu BusinessInfo.cz](#) (www.businessinfo.cz/mop).

Energetika

Indonésie měla odhadem 44 gigawattů (GW) instalované kapacity v roce 2012 a vytvořila 200 mld. kilowatthodin (kWh). V roce 2011, zhruba 88 % elektrické energie pocházelo z fosilních zdrojů paliv, zbytek pocházel z vodních elektráren (7%) a geotermálních zdrojů (5%). Uhlí tvořilo něco málo přes polovinu energie vyrobené z fosilních paliv. Olejová výrobní kapacita klesla spolu s indonéskou produkcí ropy.

Indonéská vláda si stanovila za cíl, že 90 % domácností bude mít elektřinu do r. 2020.

V roce 2012 celkové tržby za elektřinu od PLN vzrostly na zhruba 174 miliard kWh, což znamená zvýšení o 10 % v porovnání s rokem 2011. Od roku 2002 přitom průměrné roční tempo růstu 7 %.

Indonésie si stanovila za cíl vybudovat dodatečných 35 GW elektráren a také zvýšit podíl energie z obnovitelných zdrojů do r. 2025 o 23 %. Veškeré úsilí se soustředí právě na plnění tohoto cíle. Vláda utráčí část svého rozpočtu na financování rozvoje, ale soukromému sektoru se důrazně doporučuje, aby se podílel na vývoji. Českými firmami se tak otevírají v indonéském energetickém sektoru velké možnosti. Čeští resp. českoslovenští vývozci zboží investičního charakteru zde mají historicky velmi dobré jméno, dále podpořené referencemi z okolních asijských států, konkrétně z Indie, Pákistánu, Číny, Thajska, Bangladéše, Srí Lanky a Vietnamu.

V návaznosti na současný ekonomický boom se v následujících letech předpokládá **průměrný nárůst poptávky po elektrické energii o 11 % ročně**. Prohlubující se neschopnost PLN rostoucí poptávku uspokojit dříve či později donutí indonéskou vládu změnit „pravidla hry“ v energetickém sektoru více ve prospěch soukromých producentů IPP. Spolupráce se zákazníkem v režimu IPP by zásadním způsobem vyřešila problém financování, protože se vesměs jedná o bonitní subjekty s dostatkem finančních zdrojů, pro které by použití standardního komerčního financování ve formě *buyer's credit* nebylo problémem.

Problém financování vývozu investičních celků do Indonésie již v současnosti zlehčuje fakt, že na základě stabilního ekonomického růstu zvýšila ratingová společnost Moody's Investors Service investiční rating Indonésie na hodnotu Baa3. Tato hodnota představuje nejlepší investiční ohodnocení země od finanční krize v letech 1997-98. Jiná ratingová společnost Standard & Poor's zvýšila investiční rating Indonésie na hodnotu BB. Tato společnost rovněž zvýšila dlouhodobý rating indonéské rupie na hodnotu BB+. Pro srovnání obdobné hodnoty investičního ratingu má v současnosti Turecko.

V návaznosti na aktuální zvýšení investičního ratingu Indonésie přistoupily české finanční instituce ČEB a EGAP ke změně klasifikace Indonésie jako **země s teritoriálním rizikem z kategorie 5 na kategorii 4 – tj. totožnou kategorii, jako má Turecko**.

V energetických sektorech, v nichž mají české firmy bohaté reference a jsou cenově i technologicky konkurenceschopné, tj. v dodávkách klasických tepelných a vodních elektráren, **zbývá celkem v Indonésii dostavět více než 30 tepelných a**

celou řadu vodních elektráren. Pokud by se českým firmám povedlo získat realizaci alespoň 1/10 tohoto objemu, výsledkem by byl absolutní obrat v současné pasivní bilanci vzájemného zahraničního obchodu, která se pohybuje na úrovni převyšující 2 mld. Kč ročně.

Zařízení pro cukrovary

Sektor cukrovarnického průmyslu je jedním z nejperspektivnějších odvětví pro české exportéry na indonésckém trhu. Indonésie byla ještě před několika lety největším producentem cukru na světě, ovšem dnes se řadí k největším světovým dovozcům. Důvodem této situace je velmi neefektivní domácí výroba na zastaralých zařízeních ve všech 52 cukrovarech vlastněných jediným státním cukrovarnickým holdingem *PT. Rajawali Negara Indonesia (PT. RNI)*. Kromě tohoto státního monopolu jsou v zemi ještě 4 soukromé cukrovary, které jsou v dobrém stavu. Objem produkce těchto 4 soukromých cukrovarů dosahuje cca 1/6 produkce všech 52 státních cukrovarů, tato informace nám dává představu o kondici, ve které se státní cukrovary nacházejí.

Momentální domácí roční produkce cukru v Indonésii je cca 2 mil. tun a roční dovoz cca 1 mil. tun. Podle svého opakovaného prohlášení hodlá indonéscká vláda revitalizovat domácí výrobní základnu s cílem dosažení soběstačnosti a za tímto účelem vybrané vedoucí indonéscké banky připravují syndikované finanční zdroje ve výši cca 500 mil. USD.

Protože indonéscká vláda si je vědoma absolutní neefektivní výroby a neschopnosti státního *PT. RNI* v dohledné době realizovat nezbytnou rekonstrukci cukrovarů, rozhodla se začít udělovat licence na výrobu cukru soukromým subjektům.

Na základě jedné z těchto licencí bylo v dubnu 2010 podepsáno *MoU (Memorandum of Understanding)* na výstavbu nového soukromého cukrovaru ve Východní Jávě. Generálním dodavatelem bude česká firma **Invelt Industry International Plzeň**. **Výstavba cukrovaru zatím nebyla zahájena.**

Doprava a infrastruktura

Vzhledem k menší finanční náročnosti jsou dobré šance pro české dodavatele dopravních systémů především v některých vybraných regionech. Pro úspěšný postup na úrovni regionu, na základě aktuální dobré zkušenosti, lze českým firmám doporučit, aby se soustředily na komplexní nabídky řešení dopravní obsluhy, tzn. na dodávky formou "na klíč".

Příležitosti existují pro české dodavatele výrobků a služeb z oblastí pozemních dopravních systémů, 20. místních letadel, mobilních letišť, terénních nákladních automobilů a osobních vozů.

Environmentální technologie

Jedná se zejména o projekty řízení a obnovy vodních toků, které jsou v Indonésii často v kritickém stavu. Tato spolupráce zahrnuje územní obnovu a rekultivaci země po povodních, stabilizaci svahů, ochranu půdy proti sesuvům, rehabilitaci existujících zavlažovacích projektů, zefektivnění zásobování pitnou vodou apod. Šance na uplatnění mají čeští dodavatelé výrobků a služeb z oblastí řízení vodních zdrojů, zúrodňování půdy, zavlažování a odvodňování, managementu povodí, digitálního mapování, zařízení pro povrchové dolování atd. Další oblast možných exportních příležitostí zahrnují čističky odpadních vod, spalovny tuhých odpadů a systémy odpadového hospodářství.

Armatury a čerpadla

Jelikož průmysl těžby a zpracování ropy a plynu patří v zemi tradičně k finančně nejsilnějším, představuje vysoce solventní

zákazníky. Těžbou, distribucí a zpracováním ropy se zabývá státní společnost *PERTAMINA (Perusahaan Tambang Negara Minyak)*, která spolupracuje s nadnárodními olejařskými koncerny. V plynárenství dominuje státní společnost *PGN (Perusahaan Gas Negara)*. Protože se již buduje nebo plánuje řada nových projektů zejména v oblasti infrastruktury rozvodu plynu, je tato oblast velmi perspektivní pro české dodavatele průmyslových armatur pro petrochemii, plynárenství a energetiku.

Další perspektivní komoditou jsou průmyslová čerpadla pro aplikace v energetice, vodním hospodářství, petrochemii, případně čerpadla pro zemědělské aplikace. V této komoditě lze jako úspěšnou českou referenci jmenovat českou firmu **MSA Dolní Benešov**, která v současnosti dodává armatury pro projekty v oblasti těžby zemního plynu pro společnost PGN.

Radarové systémy pro letiště

Jedná se buďto o kompletní dodávky systémů řízení letového provozu na klíč nebo o dodávky samotných radarových systémů pro řízení letového provozu na indonéských letištích, které jsou většinou v kritickém stavu. V r. 2009 česká firma **ELDIS Pardubice** úspěšně realizovala dodávku radarových systémů pro 4 civilní letiště ve městech Makassar, Surabaya, Balikpapan a Banjarmasin. Tato reference byla důležitým mezníkem pro získávání dalších zakázek pro tento typ zařízení. Mezinárodní letiště Soekarno Hatta v *Jakartě* používá k monitoringu leteckého provozu zařízení společnosti **Era a. s.**

Potravinářské výrobky

Indonésie dováží značné množství potravinářských výrobků a potravinářských přísad. V zemi je asi 1 500 supermarketů a přibližně 1/6 indonéské populace má odpovídající příjmy a zájem o nakupování dovážených potravinářských výrobků. Přibližně 70 % potravinářského dovozu tvoří potravinářské přísady dále používané pro výrobu potravin při mlékařské, pekařské, cukrářské apod. výrobě a zejména tato oblast je perspektivní pro české dodavatele. Všechny potravinářské výrobky, určené pro domácí spotřebitele, však musí být vybaveny "halal" certifikátem a podléhají celé řadě dalších restriktivních dovozních opatření.

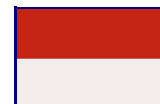
Spolupráce v oblasti cestovního ruchu

Indonésie je velmi populární turistickou destinací, především díky své vysoké kulturní rozmanitosti napříč provinciemi. Každým rokem počet návštěvníků rapidně přibývá.

Kromě klasických služeb cestovního ruchu existují další, perspektivní oblasti spojené s tímto sektorem, jako například bezpečnostní a ochranná zařízení, primárně v kontextu bombových útoků v turisticky atraktivních destinacích. Jedná se o bezpečnostní a ochranná zařízení hotelů, rezortů, komerčních budov, letišť, přístavů atd. Tento sektor je dobrou možností např. pro dodavatele alarm systémů, detektorů, video monitorování, rentgenového snímání a zpravodajských zařízení. V oblasti cestovního ruchu je v Indonésii zaregistrováno již několik společných podniků. Jedná se o hotely, restaurace či potápečská centra.

Ostatní výrobky a zařízení

Další oblasti, kde se čeští exportéři na indonéském trhu již uplatňují, resp. kde se mohou uplatnit, představují točivé elektrické stroje, telekomunikační zařízení, zařízení a výrobky pro papírenský průmysl, papírenské zboží, potravinářská zařízení a technologie, zemědělská technika, specializovaná zdravotnická technika a automobilové komponenty.

5.2 Kalendář akcí

Projekty na podporu ekonomické diplomacie:

- **Prezentace českého obranného průmyslu na veletrhu INDODEFENCE 2020 (4.-7. listopadu 2020)**

Veletrhy s možnou koordinovanou účastí:

Seznam veletrhů bude aktualizován podle vývoje COVID-19.

Pro zájem o společnou účast českých firem kontakt:

Michal Sontodinomo; Zahraniční kancelář CzechTrade Jakarta

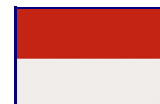
Embassy of the Czech Republic, Jalan Gereja Theresia No.20, Menteng, 10350 Jakarta Pusat, Indonesia

Tel.: +62 212396112-3 (ext. line 37)

Mobil: +62 81213685048

E-mail: sontodinomo@czechtrade.cz

Web: www.czechtrade-indonesia.com

6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

-

Podkapitoly:

- 6.1. Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej
- 6.2. Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu
- 6.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku
- 6.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu
- 6.5. Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 6.6. Trh veřejných zakázek
- 6.7. Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka
- 6.8. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba
- 6.9. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)
- 6.10. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR
- 6.11. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

6.1 Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Většina indonéských výrobců a obchodníků smí prodávat své zboží a výrobky komukoliv, za vzájemně odsouhlasené ceny. V případě zahraničního subjektu musí vlastní prodej, distribuce a poprodejní služby probíhat přes indonéského zástupce, v některých oborech přes výhradního zástupce. Firmy se zahraničním kapitálem, vyrábějící v Indonésii, mohou své výrobky volně prodávat na místním trhu, vyvážet a volně působit v distribuci a ve velkoobchodě. Výrobní firmy si smí svobodně vybírat své výhradní zástupce. Pozice výhradního zástupce/ distributora je relativně dosti silná a všeobecně je obchodní komunitou respektována.

Indonéský zákazník je nadstandardně fixován na značku uvedeného výrobku. To platí jak o spotřebním zboží, tak o průmyslových výrobcích a proto od něj lze očekávat větší značkovou věrnost, než je tomu běžně jinde.

Některé komodity a služby se distribuují s "upravovanými/řízenými cenami". Dotované ceny byly sice odstraněny, nicméně nadále je cena uměle regulována prostřednictvím státních monopolů v daných odvětvích. Jedná se např. o benzín, elektřinu, plyn, rýži, kuchyňský olej, cement, lékařské služby, leteckou a městskou dopravu, telefonní poplatky, cigarety, atd.

6.2 Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Systém dovozních podmínek a procesů včetně kalkulace cla je v případě Indonésie relativně komplikovanou až nepřehlednou oblastí. Ve většině případů je třeba řešit případ od případu ad hoc a konkrétní podmínky se mohou lišit jak u různých komodit, tak i u různých míst vstupu na místní trh a v neposlední řadě i v závislosti na správním uvážení příslušného úředníka. Občan ČR, respektive cizinec bývá v daném řízení znevýhodněn i neznalostí místního jazyka, kultury a zvyklostí. V praxi lze rozhodně doporučit využití služeb místního poradce, zejména u větších a/nebo složitějších dovozů.

6.3 Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Zahraniční firma si může zřídit reprezentaci se souhlasem ministerstva průmyslu a Ministerstva obchodu ve kterékoliv indonéské provincii. Reprezentace nesmí vstupovat do přímých obchodů, podepisovat kontrakty, inkasovat a podílet se na jiných obchodních aktivitách. Zahraniční firma je zpravidla velmi těsně provázána s indonéským importérem a dohromady fungují jako jednotná společnost. Volba správného partnera je pro zahraniční firmu klíčem k úspěšné obchodní expanzi. Většina indonéských importérů je zaměřena multi-oborově.

Ke zřízení reprezentace v Indonésii musí zahraniční společnost pověřit indonéskou firmu, indonéského občana nebo cizince. Mezi náležitosti vlastního právního ustavení reprezentace patří: 1) dopis o záměru (*Letter of Intent*) a pověřovací dopis (*Letter of Appointment*) adresovaný velvyslanectví nebo GK Indonésie; 2) referenční dopis velvyslanectví nebo konzulátu; 3) odevzdání těchto dokumentů Ministerstvu průmyslu a Ministerstvu obchodu Indonéské republiky.

Je možno zřizovat regionální reprezentace pro další dvě nebo více zemí ASEAN, kompetentním státním orgánem je v tomto případě *BKPM (Národní rada pro koordinaci investic)*. Mezi další obvyklé způsoby proniknutí na indonéský trh patří franchising, licence, join-venture nebo založení indonéské firmy.

Založení pobočky (*branch office*), vyjma poboček zahraničních bank, není obvykle povolováno.

Bližší informace [o zřízení firmy](#) nebo na [BKPM](#).

6.4 Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu

Při propagaci nových výrobků je vhodné využít místní média, zvláště v oblastech, kde se koncentruje kupní síla Indonésie, tedy na Jávě. Nejúčinnější je televizní reklama, především díky potenciálu zasáhnout cílovou skupinu cca 150 mil. diváků. Vedle státní televizní stanice vysílá řada soukromých a regionálních stanic.

K inzerci je možné využít obchodní komoru *KADIN*, případně *World Trade Center Jakarta*, kterého je ZÚ Jakarta členem. Reklama prostřednictvím zásilkových/poštovních služeb bývá relativně účinná v závislosti na kvalitě seznamu adresátů, je ale vhodná jen pro určitých druh zboží.

Firemní prezentace při výstavách je na dosti vysoké úrovni, běžné je používání nejmodernější PC techniky, audio a LCD projekce. Pro prezentaci výrobků na výstavách se jednoznačně doporučuje vystavovat funkční exponáty, případně alespoň makety (standardně nelze indonéského zákazníka zaujmout tzv. panelovou prezentací).

Při oslovení indonéských spotřebitelů prostřednictvím webových stránek je nutné mít na paměti, že většina obyvatel využívá internet skrze mobilní telefon a stránky by tak měly tuto skutečnost reflektovat.

6.5 Problematika ochrany duševního vlastnictví

V souvislosti s faktem členství Indonésie ve WTO (od 1. 1. 1995) vláda v průběhu uvedla v platnost 6 zákonů týkajících se ochrany duševního vlastnictví:

- Zákon č. 12/2001 týkající se Dodatku k Zákonu č. 6/1982 o autorských právech, dále upraveném v Zákoně č. 7/1987.
- Zákon č. 14/2001 o patentech.
- Zákon č. 15/2001 o ochranných známkách.
- Zákon č. 30/2000 o obchodních tajemstvích.

- Zákon č. 31/2000 o průmyslovém designu.
- Zákon č. 32/2000 o designu integrovaných obvodů.

Podrobné informace k problematice duševního vlastnictví:

- [ASEAN IPR SME Help Desk](#)
- [Directorate General of Intellectual Property Right](#)

6.6 Trh veřejných zakázek

Řada projektů v minulosti byla dojednána bez vypsání příslušného výběrového řízení. Důvodem je, že všechny tyto projekty byly obvykle vázány na státní finanční podporu dodavatelské země. Veřejné zakázky obvykle zadává vláda, která pověří místní orgán státní správy nebo státní podnik. S postupující decentralizací roste autonomie místních samospráv a množství finančních prostředků, které mají pro účely veřejných zakázek k dispozici. O transparentnosti a korektnosti výběrových řízení, v zemi s neúměrně vysokou mírou korupce, lze s úspěchem pochybovat. SKutečnost, že je vypsán tendr zpravidla signalizuje, že hlavní parametry budoucího obchodu již byly dojednány a šance na uplatnění jsou v této fázi často již minimální.

Mnoho veřejných obchodních soutěží je financována ADB (Asijskou rozvojovou bankou) a IBRD (Mezinárodní bankou pro obnovu a rozvoj). Obchodních soutěží se mohou zúčastnit pouze firmy z členských zemí. Jelikož ČR není členem ADB, mohou se české firmy takto vypisovaných tendrů zúčastnit pouze v konsorciu s indonéským partnerem nebo se společností, která pochází z jedné z 56 členských států.

Kvalitní indonéský obchodní partner je nutností nejen pro možnost reálného zisku konečného kontraktu, ale i současně pro administrativní zpracování náležitostí spojených s účastí ve výběrovém řízení.

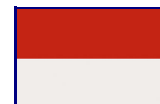
Účastníci obchodních soutěží musí obvykle splňovat podmínku několikaleté praxe v oboru a předložení bankovní záruky ve výši 2 % hodnoty kontraktu. U některých projektů je přímo vyžadována společná účast zahraniční a indonéské firmy. Tendry financované výše uvedenými bankami jsou organizovány v souladu s obecnými pravidly těchto institucí, která jsou volně dostupná.

6.7 Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka

Efektivita a a činnost justice je na nízké úrovni, což přináší ve svém důsledku velkou nejistotu do oblasti vlastnických práv a obchodních smluv. Šance na právní vymáhání jsou nízké, korupce v soudním systému je značná a alespoň prozatím je běžným jevem.

V obchodní sféře dominuje obchodní a občanský zákoník. Občanský zákoník upravuje kupní smlouvu a vztahy s ní související. Spory v zahraničním obchodě lze řešit arbitráží, takovou možnost je však třeba smluvně ošetřit. Indonésie je vázána arbitrážními pravidly *UNCITRAL (United Nations Commission on International Trade Law)*, tzn., že zahraniční firmy využívají možnost arbitráže v Indonésii pod dohledem UNCITRAL. V každém případě je ale v Indonésii vždy nejlepším řešením mimosoudní urovnání sporu.

Indonésie je také signatářem Konvence o uznávání a vynucování arbitrážních výroků podepsané v New Yorku v r. 1958. Indonéské soudy nejsou právně vázány k vynucování soudních rozhodnutí české justice, vzhledem k absenci mezistátní smlouvy o uznání a výkonu soudních rozhodnutí.

[Diagram postupu řešení případného právního sporu.](#)

Standardní platební podmínkou mezi indonéskými podnikateli je neodvolatelný dokumentární akreditiv (*irrevocable L/C*). Vybrané indonéské banky mají aktuálně o něco lepší mezinárodní *rating* než Indonésie a jsou tudíž pro zahraniční firmu, resp. jeho financující banku, relativně výhodnějším partnerem. Platby za menší obchody probíhají pomocí hladkých plateb.

6.8 Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba

Indonésie je podle statistiky Světové banky na 114. místě v korupci z celkem 177 monitorovaných zemí. Podle stejného zdroje v důsledku korupce zhruba polovina obchodních „transakcí“ probíhá neoficiálně.

Ostatní klíčové problémy místního trhu jsou obdobné jako rizika pro zahraniční investice.

Největší překážku pro zahraniční investice z ČS EU představuje omezující nařízení investičního zákona, tzv. „*Investment Negative List*“, které bylo poprvé přijato indonéskou vládou v červenci 2007 a následně několikrát revidováno, naposledy v říjnu 2018. Toto nařízení značně limituje primární oblasti investičních zájmů evropských společností – telekomunikace, námořní dopravu, stavebnictví a farmaceutický průmysl. Mimo to, limitující faktory stanoveny infrastruktura, korupce, nízká vymahatelnost zákonů a podprůměrná ochrana práv duševního vlastnictví, ekonomický růst posledních let spolu s nenasyčeností místního trhu o velikosti

v „*Investment Negative List*“ jsou v přímém rozporu se závazky Indonésie vůči WTO/GATS.

Úředním jazykem je indonéština (Bahasa Indonesia), jejíž základ tvoří malajština doplněná a upravená místními jazyky a dialekty. Vedle ní jsou používány místní jazyky (jávština, sundánština, atd.). Jazykem zahraničního obchodu je angličtina.

Státní svátky v r. 2020:

- 1. 1. Nový rok
- 25. 1. Čínský Nový rok
- 22.3. Nanebevzetí proroka Mohameda
- 25. 3. Den ticha
- 10. 4. Velký pátek
- 1. 5. Svátek práce
- 21. 5. Nanebevzetí Ježíše Krista
- 7.5. Vesak (Buddhův den)
- 24.-25.5. Idul Fitri (konec postního měsíce ramadánu a k tomu vládou vyhlášené další volné dny
- 1.6. Den Pancasila
- 31.7. Hari Raya Adha
- 17. 8. Den nezávislosti - Značí začátek revoluce proti Nizozemsku v roce 1945
- 20.8. Eid al-Adha
- 29. 10. Narození proroka Muhammada
- 25.-26. 12. Vánoce

Obvyklá **pracovní doba** je od 7–8 hod do 16–17 hod. Na venkově začíná pracovní den dokonce ještě dříve, ale o to dříve končí. Prodejní doba bývá od 10:00 hod do 21:00 hod. O víkendech bývá u soukromých obchodů kratší, supermarkety a nákupní centra mají otevřeno 7 dní v týdnu.

Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty

Vzhledem k tropickému klimatu dovoluje společenská etiketa mužům odkládat saka a pohybovat se pouze v košili a kravatě nebo v místní batikové košili. Řada zvyklostí má původ v islámu. Není obvyklé při setkáních pít alkohol a den se dělí do několika částí mezi modlitbami. První modlitba je každé ráno před pátou hodinou. Indonésané už v té době musí být umytí a oblečení, proto pro ně začíná den již v brzkých ranních hodinách. Další modlitby probíhají v poledne kolem dvanácté hodiny, další mezi třetí a čtvrtou hodinou odpolední a pokračují večerními modlitbami kolem šesté a sedmé hodiny. V průběhu modlení je práce přerušena.

V supermarketech a kamenných obchodech jsou ceny fixní, v ostatních případech je běžné o cenách smlouvat, obzvláště na tržištích.

6.9 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)

Pozn. Níže uvedené informace nezahrnují mimořádná opatření přijatá v souvislosti s pandemií COVID-19. Informace o nich naleznete na stránkách Zastupitelského úřadu ČR v Jakartě.

Indonéská republika zrušila vízovou povinnost pro občany České republiky, kteří hodlají zemi navštívit jako turisté a jejich pobyt nepřesáhne 30 dní.

Pro vstup do Indonésie tak čeští občané nebudou potřebovat víza za předpokladu, že budou splňovat následující podmínky:

- účelem pobytu bude výlučně turistika;
- vstup na území Indonéské republiky se uskuteční na jednom z pěti **mezinárodních letišť** (Soekarno Hatta – Jakarta, Ngurah Rai – Bali, Kualanamu – Medan, Juanda – Surabaya, Hang Nadim – Batam) či jednom ze devíti **mezinárodních přístavů** (Sri Bintan Pura – Tanjung Pinang, Batam Center – Batam, Sekupang – Batam, Nongsa Terminal Bahari – Batam, Marina Teluk Senimba – Batam, Citra Tri Tunas (Harbour Bay) – Batam, Banda Bentan Telani Lagoi – Tanjung Uban, Banda Seri Udana Lobam – Tanjung Uban, Tanjung Balai Karimun – Tanjung Karimun);
- opuštění území se uskuteční přes jedno z 29 mezinárodních letišť, 88 mezinárodních přístavů či 7 pozemních přechodů ([aktuální seznam přechodů \(PDF, 2 MB\)](#));
- doba pobytu nepřesáhne 30 dnů od vstupu na území.

Tento druh pobytu nebude možné měnit a nelze jej ani prodlužovat.

V ostatních případech (účel pobytu je jiný než turistika, doba předpokládaného pobytu přesáhne 30 dnů a nepřesáhne 60 dnů, vstup na území se uskuteční na jiném než výše uvedeném hraničním přechodu) je nutný platný cestovní pas (min. 6 měsíců) s vízem. V tomto případě lze vízum získat za poplatek 35,- USD po příletu na indonéském letišti či příjezdu do přístavu.

Klasifikace víz

Služební Víza

Služební vízum je přiznáno cizím státním příslušníkům, nositelům služebních pasů pro jinou než diplomatickou práci v Indonésii. Pro pobyt do 30 dnů byla vízová povinnost pro služební a diplomatické pasy vzájemně zrušena.

Žádosti o služební vízum musí být podány prostřednictvím indonéských diplomatických misí v zahraničí vyplněním příslušných registračních formulářů a příložením:

- Vyplněný formulář žádosti o vízum
- Dvě 3,5 x 4,5 cm barevné fotografie nositele pasu.
- Originál pasu s minimální platností 6 měsíců ode dne podání.
- Diplomatická nota potvrzující úkol jiné než diplomatické povahy.

Návštěvní vízum

Návštěvní vízum je přiznáno cizím státním příslušníkům, kteří navštíví indonéské území pro účely oficiální návštěvy, vzdělávání, sociálně-kulturní, turistické, podnikatelské, rodinné, nebo tranzitní.

Požadavky na návštěvní vízum:

- Vyplnění vízového formuláře. Vízový formulář, ke stažení zde
- Platnost pasu musí být nejméně 6 (šest) měsíců. Ujistěte se, že máte nejméně 3 (tři) stránky v pasu volné k dispozici.
- Zvací dopis od strany v Indonésii (pokud existuje)
- Prohlášení banky, alespoň 2500 USD
- Zpáteční letenku nebo jízdenku do hostitelské země
- Jedna 3,5 x 4,5 cm barevná fotografie nositele pasu. Bílé pozadí.
- Návštěvní vízum může být vydáno na maximálně 60 (šedesát) dnů a může být prodlouženo Indonéským imigračním úřadem maximálně 5 (pět) krát s každým prodloužením po dobu 30 (třiceti) dnů.

Vízum po příjezdu

Seznam zemí s možností „víza po příjezdu“ (Visa on Arrival):

Jižní Afrika, Alžírsko, USA, Argentina, Austrálie, Rakousko, Bahrajn, Holandsko, Belgie, Brazílie, Bulharsko, Česká republika, Kypr, Dánsko, Spojené arabské emiráty, Estonsko, Fidži, Finsko, Maďarsko, Indie, Anglie, Írán, Irsko, Island, Itálie, Japonsko, Německo, Kambodža, Kanada, Jižní Korea, Kuvajt, Laos, Lotyšsko, Libye, Lichtenštejnsko, Litva, Lucembursko, Maledivy, Malta, Mexiko, Egypt, Monako, Norsko, Omán, Panama, Francie, Polsko, Portugalsko, Katar, Čína, Rumunsko, Rusko, Saúdská Arábie, Nový Zéland, Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Surinam, Švédsko, Švýcarsko, Tchaj-wan, Tunisko, Turecko, Východní Timor a Řecko

Povolení k vícenásobnému vstupu:

Vícenásobné povolení ke vstupu je určeno pro ty, kteří pracují v Indonésii a chtějí na krátký čas navštívit Českou republiku.

Upozornění: Povolení k vícenásobnému vstupu se uděluje pouze na základě povolení Generálního ředitelství pro imigraci v Jakartě, kde žadatel požádal před odjezdem z Indonésie na krátkou návštěvu České republiky.

Mezinárodní letecké hraniční přechody:

- Bandung (Jáva) - letiště Husein Sastranegara
- Jakarta (Jáva) - letiště Soekarno Hatta a Halim Perdanakusuma
- Semarang (Jáva) - letiště Ahmad Yani
- Surabaya (Jáva) - letiště Juanda
- Surakarta / Solo (Jáva) - letiště Adisumarmo
-

Yogyakarta (Jáva) - letiště Adisucipto

- Banda Aceh (Sumatra) - letiště Sultan Iskandar Muda
- Batam (Sumatra - ostrovy Riau) - letiště Hang Nadim
- Medan (Sumatra) - letiště Polonia
- Padang (Sumatra) - letiště Tabing
- Palembang (Sumatra) - letiště Sultan Mahmud Badaruddin II
- Pekanbaru (Sumatra) - letiště Sultan Syarif Kasim II
- Balikpapan (Kalimantan) - letiště Sepinggan
- Pontianak (Kalimantan) - letiště Supadio
- Makassar (Sulawesi) - letiště Hasanuddin
- Manado (Sulawesi) - letiště Sam Ratulangi
- Denpasar (Bali) - letiště Ngurah Rai
- Mataram (Lombok) - letiště Selaparang
- Kupang (západní Timor) - letiště El Tari

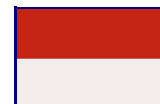
Mezinárodní námořní přístavy:

- Jakarta (Jáva) - přístav Tanjung Priok
- Semarang (Jáva) - přístav Tanjung Mas
- Batam (Sumatra - ostrovy Riau) - přístavy Sekupang, Citra Tritunas, Nongsa, Marina Teluk Senimba a Batam Centre
- Belawan (Sumatra) - přístav Belawan
- Dumai (Sumatra - ostrovy Riau) - přístav Yos Sudarso
- Padang (Sumatra) - přístav Teluk Bayur
- Sibolga (Sumatra) - přístav Sibolga
- Tanjung Balai Karimun (Sumatra - ostrovy Riau) - přístav Tanjung Balai Karimun
- Tanjung Pinang (Sumatra - ostrovy Riau) - přístav Sri Bintan Pura
- Tanjung Uban (Sumatra - ostrovy Riau) - přístavy Bandar Bintan Telani Lagoi a Bandar Sri Udana Lobam
- Bitung (Sulawesi) - přístav Bitung
- Makassar (Sulawesi) - přístav Soekarno-Hatta
- Pare-Pare (Sulawesi) - přístav Pare-Pare
- Badung (Bali) - přístav Benoa
- Karangasem (Bali) - přístav Padang Bai
- Maumere (Flores) - přístav Maumere
- Kupang (západní Timor) - přístav Tenau
- Jayapura (Papua) - přístav Jayapura

Povolení k dlouhodobým pobytům podnikatelů, registraci firem a jejich zástupců v Indonésii zařizují zprostředkovatelské kanceláře. Úctované částky jsou sice vysoké, ale alternativou k využití prostředníka je obtížné jednání v byrokratické spleti místních úřadů, obvykle spojené s nestandardními platbami. Nižší indonéští úředníci navíc hovoří pouze indoněsky. Povolení k pobytu je nutné každý rok obnovovat.

Pro cesty do provincií Papua a Západní Papua je nutné **speciální povolení** (tzv. SKJ), kde je uvedeno číslo pasu, fotografie cestující osoby a jména měst a míst, která plánuje navštívit. Toto potvrzení vystavuje po příletu do provincie buď Imigrační úřad nebo policie. Novináři, kteří v Papui hodlají fotografovat, natáčet či psát reportáže, potřebují zvláštní povolení místních úřadů a této činnosti by měl odpovídat i typ uděleného víza.

Cizinci jsou povinni mít u sebe doklad totožnosti; krátkodobí návštěvníci cestovní pas, osoby s dlouhodobým pobytem na území Indonésie průkaz povolení k pobytu (tzv. KITAS). Držitelé KITAS jsou povinni být registrovaní u místního registračního úřadu Rukun Tertangga (RT) a oddělení místní policie, sledovat délku trvání platnosti povolení k dlouhodobému pobytu (a vstupních resp. výstupních víz) a včas žádat o jejich prodloužení. Krátkodobí návštěvníci jsou povinni sledovat délku platnosti návštěvních víz a v případě jejich nezbytného prodloužení o to včas požádat na

příslušném pracovišti policie. **Propadlá víza mohou být důvodem k zadržení, vymáhání pokut a k případnému vyhoštění a zákazu pobytu v Indonésii do budoucna.**

Nedodržení imigračních zákonů (např. pobyt v Indonésii po ukončení doby platnosti víza, pohyb v citlivých oblastech země bez příslušných speciálních povolení apod.) je trestné.

Oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince – vhodnost návštěvy s ohledem na politickou či jinou situaci v zemi

V posledním desetiletí bylo proti cizincům směřováno několik teroristických útoků, od výbuchu na Bali v r. 2002 po teroristický útok v centru Jakarty začátkem roku 2016. Zvýšené riziko útoků lze očekávat i v roce 2018 v kontextu blížících se voleb. Tyto i další teroristické akce v Indonésii provedla militantní islamistická organizace Jemaah Islamiyah (JI) a další organizace hlásící se k tzv. Islámskému státu (IS). Indonéské úřady zatkly nebo zlikvidovaly většinu významných členů JI a zdá se, že organizace dnes v zemi nemá funkční strukturu, nicméně nebezpečí teroristických útoků trvá a nelze vyloučit, že mohou být opět zaměřeny na **místa, kde se shromažďují cizinci, jako jsou noční kluby, bary, restaurace, hotely a letiště**. Zvýšené nebezpečí útoků je obvykle kolem Vánoc, ale i jiných svátků. Je vhodné otázce osobní bezpečnosti věnovat maximální pozornost a průběžně se informovat o aktuální situaci včetně možných zvýšených rizik spojených s aktivitami teroristických a radikálních skupin.

Indonésie patří mezi země, které tvrdě postihují držení, přechovávání a požívání drog a obchodování s nimi. Tresty smrti za drogové delikty jsou nekompromisně vykonávány i na cizích státních příslušnících.

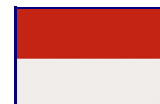
Situace v **oblasti Aceh na severu Sumatry** je relativně stabilní, napětí a bezpečnostní incidenty souvisí většinou s volbami do místních správ. Při cestách do Aceh je vhodné věnovat otázce osobní bezpečnosti zvýšenou pozornost a informovat se o aktuálních rizicích. V Aceh je uplatňováno islámské právo (šaría) a je nutno brát v úvahu příslušná omezení, jako je zákaz konzumace alkoholu nebo specifické požadavky na oblečení (zejména u žen).

Situace v oblasti **provincií Moluky** (zejména v Ambonu) a **Severní Moluky** je z bezpečnostního hlediska relativně stabilní, ale je vhodné se před návštěvou informovat o aktuálním stavu. V oblasti **Západní Papuy (provincie Papua a Západní Papua)** se odehrávají demonstrace a sporadické útoky ozbrojených separatistických skupin proti úřadům centrální vlády a jednotkám indonéské armády. Do tamních provincií je umožněn vstup pouze na speciální povolení (viz výše). Návštěva oblasti se doporučuje pouze velmi zkušeným cestovatelům v organizovaných skupinách. Je nutné si předem zajistit prostředky k evakuaci pro případ úrazu, systém záchranné služby v oblasti neexistuje a i armáda disponuje pouze omezenými kapacitami. V případě cest do oblasti **Západního Timoru** se nedoporučuje cestovat mimo správní středisko Kupang, případně pouze s registrovaným průvodcem.

Návštěvníkům ostrova **Lombok**, kteří hodlají provozovat vysokohorskou turistiku v okolí sopky Mont Rinjani, se doporučuje využívat k tomuto účelu pouze registrované průvodce. Na Lomboku působí skupiny, které se zaměřují na loupežné přepadávání zahraničních návštěvníků. Cestovatelům se doporučuje ubytování pouze v hotelech. Časté jsou případy, kdy je turista ubytovaný u místních obyvatel v noci okraden o veškeré cennosti.

Na **ostrově Bali** dochází k častému okradání nepozorných turistů při výměně peněz v malých improvizovaných směnárnách a dále k drobným kapesním krádežím. Majetkovou trestnou činnost tohoto rozsahu policie prakticky nevyšetřuje.

Vzhledem k vysokému stupni vulkanické aktivity a reálnému riziku erupce sopky Merapi, která se nachází cca 30 km severně od města Yogyakarta, se při cestách do uvedené oblasti doporučuje věnovat maximální pozornost zjištění informací o aktuálním stavu.

6.10 Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR v Indonésii jsou totožné s podmínkami zaměstnávání jiných cizinců. Zaměstnávání cizinců je povoleno v případě pracovních míst, která nemohou být obsazena domácí pracovní silou a za podmínky tréninku poskytovaného indonéské pracovní síle, která v budoucnu zaměstnaného cizince může nahradit. Obvykle nejsou žádné problémy při udělování povolení

pro zahraniční manažery a techniky. Zahraniční zaměstnanci jsou klasifikováni do 4 skupin jako profesionálové, manažeři, supervizoři a technici/operátoři. Existuje seznam zakázaných profesí, kde zahraniční zaměstnanci teoreticky nesmí působit, např. v soudnictví, účetnictví či lidských zdrojích. Toto nařízení se ale běžně obchází klasifikací takového zahraničního pracovníka jako "technický poradce".

Zaměstnávání místních sil v zahraničních firmách a kancelářích se řídí stejnými pravidly jako u indonéských firem. Při zaměstnání více než 10 místních pracovníků je zaměstnavatel povinen hradit místním pracovníkům tzv. *JAMSOSTEK* (*Jaminan Sosial Tenaga Kerja - Employee Social Security System*), který jako minimální pojištění zahrnuje pojištění v pracovní době při úrazu, smrti a minimální penzi. V Indonésii neexistuje veřejná sociální síť obdobná situaci v ČR.

6.11 Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Soukromé polikliniky a nemocnice mají vysokou úroveň a jsou velmi dobře technicky vybaveny. Veškeré lékařské výkony jsou poskytovány na komerčním základě, platba je okamžitá, a to v hotovosti či kreditní kartou. Státní zdravotnictví nemá stejnou úroveň.

Při návštěvě Indonésie se doporučuje očkování proti virové hepatitidě A, B a břišnímu tyfu. Pro některé lokality se doporučuje taktéž očkování proti vzteklině.

K získání pracovního povolení musí mít cizinec potvrzení o negativním výsledku testu na HIV.

Riziko nákazy malárií je celoroční na celém území, s výjimkou Jakarty, větších měst a významných turistických center na Jávě a Bali. V zemi se rovněž celoročně vyskytují komáři přenášející horečku dengue. Čestnost případů horečky dengue vrcholí v zimním deštivém období, většina případů je u této nemoci zaznamenána ve velkých městech.

V souvislosti s výskytem tzv. ptačí chřipky v některých částech Indonésie je vhodné dbát zvýšené opatrnosti a důsledně dodržovat pravidla hygieny. V žádném případě se nedoporučuje konzumace tepelně nedostatečně zpracovaného drůbežího masa či vajec, návštěvy drůbežích závodů a farem nebo ptačích trhů.

Nutná je obezřetnost při konzumaci potravin a vody (nepít vodu z vodovodní sítě). Mezi zvířaty je značně rozšířena vzteklin, při pobytu v nepřehledném terénu hrozí nebezpečí uštknutí jedovatými hady.

7. Kontakty

Podkapitoly:

- 7.1. Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 7.2. Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)
- 7.3. Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)
- 7.4. Internetové informační zdroje

7.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví České republiky

Embassy of the Czech Republic (Kedutaan Besar Republik Ceko) Jalan Gereja Theresia 20, Menteng Jakarta 10350

Tel.: +62 (0) 8119245663-43

Konzulární pohotovost tel.: +62 811 1941 251

E-mail: jakarta@embassy.mzv.cz, commerce_jakarta@mzv.cz

Web: www.mzv.cz/jakarta

Velvyslanec je akreditován též v Singapuru, Bruneji a na Východním Timoru.

Honorární konzulát České republiky Bali s působností provincie Bali a Nusa Tenggara Barat (dočasně Bali pokrývá HK Surabaya)

E-mail: bali@honorary.mzv.cz

Honorární konzulát České republiky Surabaya s působností provincie Východní Jáva, Střední Jáva a Zvláštní provincie Yogyakarta

Honorární konzul Mr. Hermawan Kartajaya Raya Darmo Square R-8

Jl. Raya Darmo 54-56 Surabaya 60264, Indonesia

Tel.: +62-31-5621314

Fax: +62-31-5621316

E-mail: surabaya@honorary.mzv.cz

Honorární konzulát České republiky Makassar s působností provincie Jižní Sulawesi, Střední Sulawesi, Severní Sulawesi, Jihovýchodní Sulawesi, Východní Nusa Tenggara (ostrovy Sumba, Flores, Západní Timor), Moluky a Severní Moluky

Honorární konzul Mr. Alwi Hamu Jl. Hertasning Raya No. 54

Makassar 90231, South Sulawesi, Indonesia

Tel.: +62-41-13661919, +62-41-13661910

Fax: +62-41-13661911

E-mail: makassar@honorary.mzv.cz

7.2 Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu

(CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)

CzechTrade Jakarta

ředitel: Michal Sontodino, sontodino@czechtrade.cz

Tel.: + 62-21-2396112-3 (ext. line 37)

Mob: +62-81213685048

Web: www.czechtrade-indonesia.com

Poštovní spojení: Embassy of the Czech Republic Jalan Gereja Theresia No.20 Menteng, 10350 Jakarta Pusat Indonesia

7.3 Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

- Záchranka tel: 118, 119
- MMC Hospital, Rasuna Said, Jakarta tel: 021-5273473
- SOS Hospital. Pondok Indah, Jakarta tel: 021-7506001
- Medikaloka Hospital, Rasuna Said, Jakarta tel: 021-5261118
- Policie tel: 110
- Hasiči tel: 113

7.4 Internetové informační zdroje

- MZV Indonésie www.kemlu.go.id
- Státní tisková kancelář www.antara.co.id
- Deník Jakarta Post www.thejakartapost.com
- Deník Jakarta Globe www.thejakartaglobe.com
- ASEAN www.asean.org

Adresy významných institucí

KADIN – Indonesian Chamber of Commerce & Industry

Menara KADIN Indonesia 29th Floor Jl. H.R.Rasuna Said X-5 Kav 2-3 Jakarta 12950

Tel: +62-21-5274484-86

Fax: +62-21-5274486

E-mail: sekretariat@kadin-indonesia.or.id

Web: <http://www.kadin-inonesia.or.id>

NAFED - National Agency for Export Development

Dharma Niaga Building 5th Floor Jakarta 10160

Tel.: +62-21-344 8164

Fax: +62-21-385 8850

E-mail: nafed@nafed.go.id

Web: <http://www.nafed.go.id>

National Coordination Board for Investment

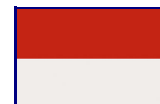
Gedung BKPM

Jl. Jend. Gatot Subroto No. 44 Jakarta 12190

Tel.: +62-21-525 2008-520 4165

Fax: +62-21-522 7609

Web: <http://www.bkpm.go.id>

Asociace indonéských importérů

GINSI (Gabungan Importir Nasional Seluruh Indonesia)

National Importers Association Oil Center Building 1st Floor Jakarta 10350

Tel.: +62-21-398 37 395 – 97

Fax: +62-21-398 37 394

Asociace indonéských vývozních podniků GPEI (Gabungan Perusahaan Ekspor Indonesia) Indonesian Exporter Association

Oil Center Building 1st Floor Jakarta 10350

Tel.: +62-21-398 37 395 - 97

Fax: +62-21-398 37 394